

P.Z. br. 673

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 310-05/10-01/07

Urbroj: 5030116-11-1

Zagreb, 27. siječnja 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o privatizaciji INA - Industrije nafte d.d., s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 310-05/10-01/03, urbroja: 65-10-03, od 15. prosinca 2010. godine

Na temelju članka 110. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o privatizaciji INA - Industrije nafte d.d., s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o dopuni Zakona o privatizaciji INA – Industrije nafte d.d., s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, iz sljedećih razloga.

U okviru pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji u Poglavlju 4. Sloboda kretanja kapitala, dio pravne stečevine je i dokument pod nazivom Radni dokument osoblja Komisije - Posebna prava u privatiziranim trgovačkim društvima u proširenoj Europskoj uniji - desetljeće puno promjena (Commission Staff Working Document - Special rights in privatised companies in the enlarged Union—a decade full of developments).

Tim dokumentom Europska komisija definira posebna prava u privatiziranim trgovačkim društvima kao „sredstvo putem kojeg države zadržavaju određeni stupanj kontrole nad nekim odlukama u privatiziranim poduzećima, a njihovo postojanje države najčešće opravdavaju nužnošću kako bi se postigli određeni ciljevi koji su od javnog interesa“. Primjer takvih prava predstavlja pravo veta na promjenu vlasničke strukture društva, promjenu upravljačke strukture, promjenu djelatnosti ili donošenje drugih ključnih upravljačkih odluka.

Navedeni materijal jasno izražava stav Europske komisije, a koji je utemeljen na brojnim presudama Europskog suda pravde, da posebna prava države u privatiziranim trgovačkim društvima predstavljaju kršenje slobode kretanja kapitala te da se "postojanje posebnih prava može tolerirati samo u strogo uređenim okolnostima, odnosno ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (i) moraju se primjenjivati na nediskriminatoran način;
- (ii) moraju biti opravdana osobito pravdanim razlozima u javnom interesu, odnosno zaštitom javnog poretka;
- (iii) moraju biti prikladna za ostvarivanje cilja;
- (iv) moraju biti razmjerna, odnosno ne prelaziti ono što je prijeko potrebno za ostvarenje cilja“.

Europska komisija pokrenula je pred Europskim sudom pravde brojne tužbe protiv država članica zbog postojanja posebnih prava suprotnih pravilima Europske unije. Gotovo svi slučajevi presuđeni su u korist Europske komisije, odnosno protiv država članica, a u njihovu korist riješen je samo jedan predmet (opravdan javnim interesom). Spomenutom presudom u korist zemlje članice (Belgija) utvrđeni su kriteriji, odnosno uvjeti pod kojima se, između ostalog, obavljanje djelatnosti od općeg (javnog gospodarskog) interesa, poput opskrbe zemlje plinom, naftom itd. prihvaća kao opravdani javni interes.

Tijekom prve faze pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, u postupku analitičkog pregleda i ocjene usklađenosti nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije (screening), Radna skupina za pripremu pregovora u Poglavlju 4. Sloboda kretanja kapitala morala je, među ostalim, prikazati posebna prava države u privatiziranim poduzećima - prava koja proistječu, bilo iz nacionalnog zakonodavstva, bilo iz pravnih dokumenata kojima su regulirana privatizirana poduzeća.

Nadalje, članak 49. Ugovora o Europskoj uniji (Lisabonski ugovor), koji regulira pravo poslovnog nastana, zabranjuje ograničavanje slobode poslovnog nastana državljanima jedne države članice na području druge države članice. Članak 55. izrijekom određuje da će države članice jednako postupati s državljanima drugih država članica kao sa svojim državljanima u pogledu udjela u kapitalu trgovačkih društava. U dijelu Ugovora koji se odnosi na kapital i pravni promet (članak 63. i Poglavlje 4.), zabranjuju se sva ograničenja za protok kapitala između država članica, kao i sva ograničenja za platni promet koji se odvija između država članica. Dodatno, Republika Hrvatska ima obavezu pune usklađenosti u područjima slobode kretanja kapitala, te prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga i temeljem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (potpisan 29. listopada 2001. godine, a stupio na snagu 1. veljače 2005.). Članak 49. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju propisuje da stranke potpisnice neće donositi nikakve propise ili mjere kojima se uvodi diskriminacija trgovačkih društava u odnosu na vlastita trgovačka društva u pogledu poslovnog nastana na svom teritoriju. Članak 50. propisuje da uređivanje poslovnog nastana i djelovanja trgovačkih društava na teritoriju jedne od stranaka potpisnica Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, ne smije biti regulirano tako da diskriminira trgovačka društva i državljanke druge strane. Slične odredbe, koje zabranjuju diskriminaciju u platnom prometu jedne strane u odnosu na drugu, navedene su i u člancima 60. i 61. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kojima se regulira sloboda kretanja kapitala.

Zaključno, Republika Hrvatska se kroz pregovore o pristupanju u potpunosti uskladila s pravnom stečevinom Europske unije u područjima slobode kretanja kapitala, te prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga. Temeljem toga ta su pregovaračka poglavlja privremeno zatvorena. Donošenje zakona kojim bi se ograničilo stjecanje određenog broja dionica trgovačkog društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, bilo bi izravno u suprotnosti s pravnom stečevinom Europske unije, Lisabonskim ugovorom, kao i sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Đuru Popijača, ministra gospodarstva, rada i poduzetništva, Natašu Vujec, Ivana Bubića, Ruđera Friganovića i Tihanu Kraljić, državne tajnike u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, te Darka Horvata, ravnatelja u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva.

